

ЛЕМ.фм+

ПАНРУСІНСЬКИЙ ТЫЖДЕННИК № 14 20.06-26.06.2016

WWW.LEM.FM



Успішні одсвяткування!

8

Гляданий документ
о Ужгородській унії
чекав на об'явління
в Пряшові

16

Вшыткых Русинів за-
прашае до Біловежы

20

Много міліонів

Зміст



Рекомендуємо //

24

Небезпечна церков

Церков в жывоті народа мала все важну позицію. Як бісідують стары люди, найважнішы люди у селі то быв поп і учитель, котрый так само быв майже всядыль і дяком, і котрый перешов так само церковнов освітов. Церков так могла...

4

На міністерстві выникне одділіня про освіту на-родностных меншын

7

Про меншыновы языкы на конференці в Като-вицях

8

Гляданий документ о Ужгородській унії чекав на обявліня в Пряшові

10

Духновичів Пряшів знова якостный

12

Выставка Народный крой Русинів – на 80-ку Івана Чіжмаря

14

І Лемківска Собітка в Гладышові! Реактива-ция

16

Вшыткых Русинів запра-шаме до Біловежы

18

В Вислоку будут ярмаку-вати

20

Много мілійонів

28

Клуб деМоль і «Вершы верхам» інтервю з мена-джером ансамблю Миха-лом Кайди

34

Скоропис

Редакция:

Шефредактор:
Демко Трохановскій,
технічний редактор:
Наталія Малецка-Новак,
члены редакції:
Богдан Гамбаль,
Севериян Косовскій,
Петро Медвідь,
Павел Малецкій.

Редакція

Но і сме ся побавили. Пікніковий праздник 25-літя реактивації Руской Бурсы і 5-літя радия лем.фм за нами. То был тіж час для діти, котры вчат ся лемківського языка – і они, wraz зо своїма учительками, пришли на стрічу, жебы одсвяткувати конец шкільного рока, котрий уж онедолга, будучы при тым початком долгожданных, понаддвомісячных вакацій.



На знімці шефредактор тыжденника
Демко Трохановскій.

Штоси єст притігаючого в тых праздниках, річницях, ювілеях. Хоц вшиткы знаме, же ся їх рыхтує місяцями, старат, жебы вышли як найкрасше, то знаме тіж, же то такой хвилька і уж по вшиткым. А може зато они такы файны, же скоро миняют? Кілько мож ся веселити і быти одорваным о штоденной роботы? Долге святкування єст в капіталізмi такой неможливе. В редакції, незалежні од політичного систему – тіж.

Але святкування то єдно, бо річниці і ювілеї приносят нам роздумы над тым, што за нами. Кілько повело ся зробити, што нам не вышло, з чого сме горды, а і рефлексії над будучым, т.є. кадилы нам тепер іти. Ци том самом дорогом, потверджаючы выбраний давнійше пут – ци може быти барже модерным (тото понятя што раз частійше не оддає правильного значыня – днес што раз частійше односит ся до конформізму). Бою ся лем, же выбраня модерности в неправильным

контексті не принесе нам хосну. Але єст іщы його правильне понятя, зато над ним ся тепер похылю.

Коли перед пятьома роками приходил єм на першу організаційну стрічу радия лем.фм, кус єм ся боял той модерности. Певно єм товды думал так, як днес думат о цілій лемківскости іщы вельо осіб. Не зато, жебы нам ся речена модерніст не належала, а зато, же не вірил єм в єй силу, або інчы силы – т.є. нашы можливости. Вшитко тото завершат ся не в тым, ци нам ся належит, а в тым, ци годны сме тото выполнити. І так, як конформізм выкликує радше негатывны песимістичны одчутя, будучы оддзеркаліньом слабости і невіры в свої силы, так проба робити дашто понад свої силы, ачий в гіпероптимістичным, часом наївным стилю, то радше наша прикмета – вымушена обставинами, в котрых сме ся в наших часах нашли.

Такой до самой передчасной смерти дра Михала Сандовича мал єм нагоду часто з ним спілпрацувати. Спосеред вшиткых діячів, будучых при русиньскым руху по політичных перемінах 1989 р., він был єдным з невелих, котрий кед го вышмарили дверми, входил вікном. Што задумал – выполнил. Коли впало му до головы зробити Лемківску Ватру в Варшаві о ден, бо часу было мало – зробил на другій ден. Хоц мало хто встигал за його скорым темпом – бо візійонерів ся не розуміє, лем слухат – подумайме сой, кілько без нього мали бы сме меньше.

Єст іщы єдно, што входит помедже наївных оптимістів і тых, што фурт думают, же ся напевно не поведе. То посередній помедже нима простір, котрий в нас такой не фунгує, а напевно не выполнят властивых пропорцій в русиньскым світі. Має з єдной стороны жменьку заангажуваных, а з другой – «много мілійонов» глядаючых діры в цілым, невіруючых, же дашто мож зробити, пробитых комплексом меньшецінности, а в крайных примірах філософуючых і глядаючых сперта в чужых культурах, бо тамты мали бы быти ім близшы. Тот посередній простір – то нормальніст з піднесеном головою. Може іщы без меньшого-більшого заангажуваня, але уж без стыду. Зато, певно, чудачных гіпероптимістів мало хто розуміє, але то они стелят місце для нормальности. ●

Damian Trochanowski
шефредактор

На міністерстві выникне оддiлiня про освiту народностных меншын

Петро Медвiдь

petro@lem.fm

« Задачов міністерства на тот рік є і выпрацованя концепції розвитку навчання русиньского языка і культуры в матерьских, основных і середніх школах »

Оддiлiня про вихову і освiту народностных меншын бы мало в другiй половинi мiсяця юн 2016-го року выникнути на Міністерствi школства, науки, дослiджiня і шпорту Словацькой републiкы. Про словацьку агентуру SITA то в iнтервю повiв державный секретарь того міністерства Петро Крайняк. Выникнутьом того оддiлiня хотять рiшити проблеми, о котрых iх iнформують школы iз навчалным языком народностных меншын.

Державный секретарь выразив ся і ку рамковим навчалным планам. В сучасности iснує рiзниця в кiлькости годин навчалного языка в школах з навчалным языком словацьким і з навчалным языком народностных меншын. В школах з навчалным языком словацьким є тыжденно 31 годин словацького языка і лiтературы в першых штирьох класах основной школы. В основных школах з навчалным языком народностных меншын є од першой класы по четверту тыжденно на навчалный язык і лiтературу лем 21 навчалных годин. Крайняк пiдкреслив, же рамковы навчалны планы мусять зодповiдати потребам меншын і мусять брати до увагы і якость навчання.

Резорт школства ся подля списку задач на тот рік має замiряти на веце областей в контекстi народностных меншын. Задачов мініс-

терства на тот рік є і выпрацованя концепції розвитку навчання русиньского языка і культуры в матерьских, основных і середніх школах. Так само має міністерство тот рік выпрацовати і навчалный текст про другий ступiнь основных школ о iсторiї і культурi народностных меншын в Словацькiй републiцi. ●

Фотографiя: ujszo.com



Знимкы з бурсяного пiкнiку з нагоды 25-лiтя реактивацiї
Стоваришыня Руска Бурса і 5-лiтя основаня першого
лемкiвского радия ЛЕМ.фм, якiй прошол 18. червця/юния т.р.
(фот. Демко Новак).





Про меншыновы языки на конференції в Катовицях

Кінцьом червця/юнія т.р. в Катовицях буде проходил VI Світовий Конґрес Польшоністів під гаслом: *Польшоністика на початку XXI ст. Діагнозы. Концепції. Перспективы.* Конференційны выступліня зосереджати будут ся головні на проблемах звязаных з польскым языком, але буде пару панелів, якы можут заінтересувати хоснувателів меншынових языків, якым в Польщы являт ся лемківскій язык.

Єден з панелів посвячений буде стрікте регіональным та меншыновым языкам, а названий єст: *Регіональны та меншыновы языки: політичны імплікації, кодифікації і структуральны аспекты.* Панель вести будут проф. др Герд Гентшіель з Університету Ольденбург в Німцях і проф. др Мотокі Номачі з Університету Гоккаїдо в Саппоро в Японії. Участниками панелю будут проф. Ролянд Марті (Університет дес Саарлядес з Німцях), др габ. Ева Міхна (Ягайлоньскій Університет) і др габ. Томаш Віхеркевич (Університет Адама Міцкевича з Познані). Др габ. Міхна і др габ. Віхеркевич, окрема наукового занимаю ся меншынами, сут тіж експертами меншыновы стороны при Спільній Комісії Уряду та Національных і Етнічных Меншын. Др габ. Ева Міхна спеціалізує ся русиньскым національным рухом в Польщы і поза ей границями з пункту виджыня соціології і політології. Панельова дискусія вчас конґресу занимала буде ся станом свідомости про зменьшаня ся кількості языків на світі. Обвинят ся за тото головні процес ґлобалізації. Одворотным до него процесом єст видочна в Европі регіоналізація і звертаня увагы на малы языки, а особливо языки меншын і регіональны языки, якых статут протягом остатніх десяток років змінил ся, або в декотрых державах стремит ґу тому. Приміром єст кашебскій язык, якій завядкы офіційно приданому статусови регіонального языка дає його хоснувателям ріжны права і свободы, записаны в законах. Буде тіж бесіда про істнуваня потенцияльного політичного конфлікту межде регіоналізаціям і регіональнымы языками та языками національных мен-

Наталія Малецка-Новак

natalia@lem.fm

шын з єдної страны, а з другої – народовыма державами і їх урядовыма языками, якы можут выперати місцевы діалекты. Конфлікты такы можут мати ріжны формы. Піднимана буде м.ін. тема кодифікації меншынових ци регіональных языків, котра для малых ґруп часом постерігана єст як дашто ненатуральне, або, з огляду на зверха вводжены принципы – чуже. Дискутанты застановлят ся над квестіям окрисланя, ци два языки сут ріжnymi, ци єден єст лем діалектом другою.

Хоснувателів русиньского языка, якы переважно сут білінґвальны, а їх другим языком єст язык державы, в якій жыют, заінтересувати може наступний з панелів – про ґлоттодидактику. Його ведучым, попри проф. Естері Чой з Університету Ганкук з Полудньовой Кореї, буде проф. др габ. Владислав Міодунка з Ягайлоньского Університету. Проф. Міодунка то языкознавця і узнаний в цілым світі науковец з обшыри ґлоттодидактики, на антені радия ЛЕМ.фм был гостьом в програмі Пропаґанда і выповідал ся м.ін. на тему невчыня лемківского языка през Лемків своїх діти, бесідувал про тото, што нам дає язык, яку має вартіст і хто го повинен вчыти. На конґресовым панелі буде дискусія про вельоязычність а междекультурову комунікацію і про дидактику велоязыковости.

Ведучым панелю про етнолінґвістику буде проф. др габ. Єжы Бартмінський з Університету Маріі Курі-Склодовской в Люблині, якого публикації являли ся тіж в Річнику Руской Бурсы. Панель мат приближыти участникам Конґресу проблематику етнолінґвістики, называной культуровом, або анторпологічно-культуровом лінґвістиком. Язык свідчыт о людях, котры ним бесідуєт і будує їх культурову достоменність. В етнолінґвістиці іде о таке постерігання языка, яке веде до познання чловека, бесідуочого тым языком, познання його виджыня реальности і ментальности. Етнолінґвістика єст звіданьом о тото, в якій спосіб формуваний, зафіксуваний і передаваний єст образ світа при помочы хоснуваного языка. Хоц зачынаючым пунктом панелю буде презентация успіхів польской етнолінґвістики, то буде то нагода до шыршой дискусії про языковий образ світа, а панелісты спрібуют вказати, же етнолінґвістичны досліджыня помагают діагнозувати джерела непорозумлінь і перешкід в соспільній комунікації та помагают осігати порозумліня через державны, національны і культуровы границі.

Конґрес буде проходил од 22. до 25. червця/юнія т.р на Шлезкым Університеті в Катовицях. ●

Гляданий документ о Ужгородській унії чекав на обявліня в Пряшові

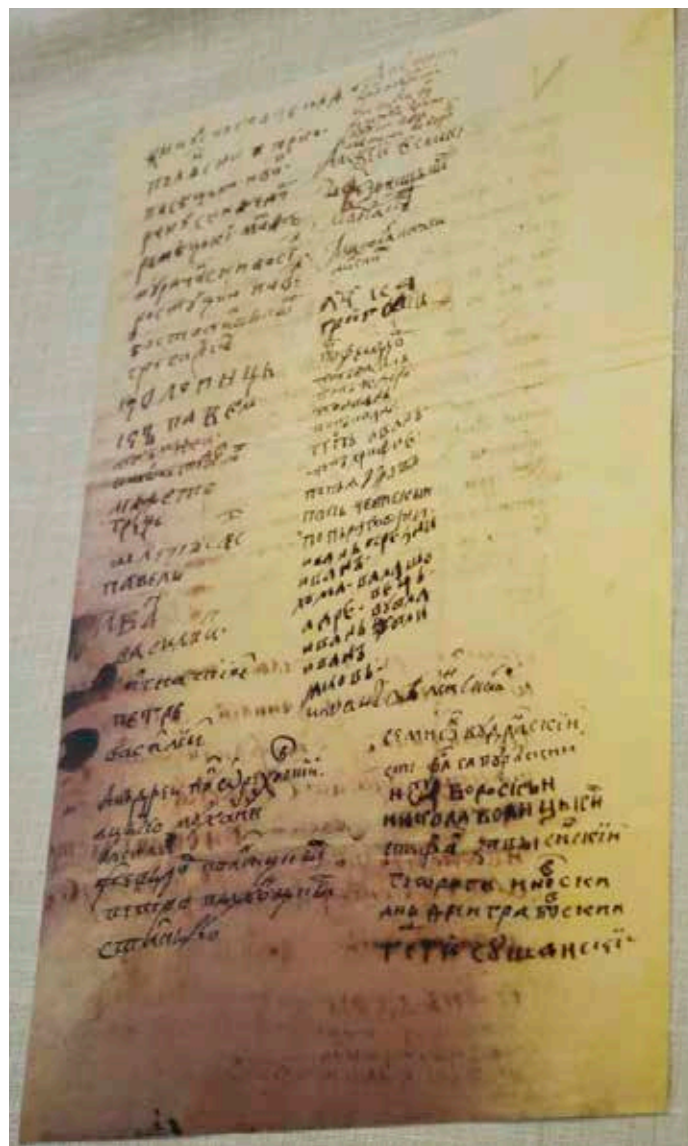
Петро Медвідь

petro@lem.fm

В п'ятницю 10-го юна 2016-го року проходила на Грекокатолицьким архієпископским уряді в Пряшові прес-конференція, на котрій прятшівський архієпископ і метрополіта Ян Бабяк, мукачівський епархіалный епископ Мілан Шашік, шефредактор грекокатолицького часопису Slovo отець Юрай Градош і говорця Пряшівской архієпархії отець Любомір Петрик представили цінный документ із Ужгородської унії, котрый 4-го мая 2016-го року ідентіфіковав у фондї «Другет з Гуменного» грекокатолицький священник Юрай Градош. Спомянутый фонд ся находит в Державнім архіві в Пряшові, в містьській части Нижня Шебастова. Цінный документ, о котрого захованю ці ествованю обще много історіків дотеперь похыбовало, так цілый час чекав на своє обявліня в центрі Грекокатолицькой церкви на Словакії – в Пряшові. Інформовав о тім Інформачный центр Пряшівской архієпархії на офіціалнім сайті архієпархії.

«Іде о оригінальный документ із 24-го апріля 1646-го року, котрый документуе прямо акт підписаня Ужгородської унії. Дотеперь ся спохыбньовало, же в день унії був підписаний будьякий документ, докінця дакотры історіци і теологове спохыбньовали і унію обще. Но знайджіня документу підписаного мінімально шістьдесятьтьрьома священниками тоты шпекулації вывертат. Підписы є потрібно іщі ідентіфіковати графологом, бо ся вказує, же є їх веце, як ся дотеперь споминало в пізнішим документі із 15-го януара 1652-го року», цїтує пресова справа Градоша.

Презентований документ є твореный двогарком добового папіря, на котрім є водознак. Перша сторінка обягує латиньський текст. На





«Дотеперь ся спохыбньовало, же в день унії був підписаний будьякый документ, докінця дакотры історіци і теолоґове спохыбньовали і унію обще»

другій половині першой сторінкы і на слідуочій сторінці суть кіріліцьов записаны підписы священників. Ку ідентіфікації документу дішло в рамках архівного досліджіння Юрая Градоша при писаню дізертації, котра має быти єднов із публикацій едіції «Грекокатолицька церьков на Словакії» (Gréckokatolícka cirkev na Slovensku) із нагоды ближачого ся 200-го юбілею выникнута грекокатолицькой Пряшівской епархії, котра была одділена од Мукачівской епархії. Унікатному обявліню помогло, же в роках 2001–2008 предметный фонд спрацовала Др. Даніела Пеллова. Документ ся нашов в році, коли собі Грекокатолицька церьков припоминає 370 років од Ужгородьской унії.

На зачатку тексту ся пише: «Мы, ниже підписаны, чїнїме в мені своїм і наших наслідників, же признаваючі найосвіченішого і найдостойнішого пана, пана Юрая Якушіча ітд., ягерьского єпіскопа ітд., і його законных наслідників у Ягерьскім єпіскопстві за наших правдивых і законных єпіскопів, ордінарів, прелатів і дієцезанів, йому або їм вшыткым, і то посередедництвом вызнаня віры і присягы обіцяме і присігаме повинну почливість і послухняність, як і саму духовну і церьковну юрісдікцію або таку, яка їм приналежить...». Текст продов-

жує далше і є закінчений: «В Ужгороді 24-го апріля 1646-го року».

Ужгородька унія была актом з'єдиненя духовенства із Католицьков церьков на теріторії северовыходного Угорьска, на теріторії втогдышньої Мукачівской епархії. Днесь суть прямыма наслідниками той унії штири державы, в котрых суть днесь церьковны штруктуры, якы вшыли із Мукачівской епархії – Україна (Закарпатьска область), Словакія, Мадярьско і Румунія. Непрямо тота унія днесь дотулять ся далшых держав, до котрых пришли емігранты. Конкретно іде о Споены штаты Америки, Канаду, Сербію і Чеську републіку, де были выбудованы властны церьковны штруктуры. Ужгородьску унію підписали головно священници із Другетовых панств в Ужській, Земплінській і Шаріській жупах. Як інформує сайт Пряшівской архієпархії, документ був правдоподобно допереду приготовлений, на місці прочітаный і участыма священниками підписаний. Так перешли під юрісдікцію ягерьского католицького єпіскопа Юрая Якушіча.

Грекокатолицька церьков бере знайджіння того документу за єден із найвекшых обявлінь в їй історії. ●

Духновічів Пряшів ЗНОВА ЯКОСТНЫЙ

У віторок 14-го юна 2016-го року проходив вже 17-ый річник цілословацького конкурзу в декламації русиньской поезії, прозы, власной творчости, народного розповіданя і малых сценічных форм *Духновічів Пряшів 2016*. Головным організатором той події присвяченій русиньському літературному слову є Русиньска оброда на Словеньску.

Наповнений сал Театру Александра Духновича у Пряшові привітав окрім цінних гостей, котры пришли подію підпорити своїов участьов, веце як сімдесять декламаторів в 6-ох вікових категоріях, котры были розділены на окремы жанры. На сцені ся так вычеряли декламаторы од тых найменшых – школярів матерських школ, аж по дорослых любителів русиньской літературы, котры так само пришли вказати свої декламаторьскы способности.

Модераторьскыма вступами, но і грами про тых найменшых, участных проводили акторкы Театру Александра Духновича Зузана Ковалчікова, котра была і ґаранткво проекту і Данієла Либезнюк. Конкурз за головнонго організатора одкрыла підпредседничка Русиньской оброды на Словеньску Теодозія Латтова. Выступы декламаторів оціньовала пятьчленна журі в складі: Маріян Марко, директор Театру Александра Духновича і председа журі, Анна Кузмякова – основателька конкурзу *Духновичів Пряшів*, Сільвія Зелінкова – редакторка русиньского высылана Радія Патрія Словеньского розгласу в Кошыцях, Ігор Латта – довгорічний актор нашого театру і Петро Медвідь.

Напрік тому, же на Словакії ествуют лем дві основны школы, в котрых є навчалным языком русиньський язык, педагоґове в рамках кружків або вечурніх школ русиньского языка шторік приготовлюють діти на *Духновичів Пряшів* в цілім регіоні северовыходной Словакії. Конкурз так і того року мав участників з традиційных русиньських окресів як Стара Любовня, Свідник, Снина, Міджілабірці, но своє заступліня мав і окрес Брезно, котрый ся находить на середній Словакії. Журі радо конштатовала, же конкурз з рока на рік має высшу якість, як проявом декламаторів, так і выбером декламованых творів, што є позітивна справа.

Каждый рік окрім оціньованя першых трьох місц в окремых категоріях журі выголошує і лавреата *Духновичового Пряшова*, значить цілкового вітяза конкурзу про тот котрый рік. Кандідат на лавреата мусить мати реґулярны участи на дакілько річниках конкурзу і ходем раз мусив у своїй категорії здобыти перше місце. Тогорічним лавреатом *Духновичового Пряшова* ся стала Радослава Яскова, передтым школярка Основной школы Анатолія Кралицького в Чабинах з навчалным языком русиньським (перший супінь основної школы), днесь школярка Основной школы в Радвани над Лабірцьом, котра на конкурз шторік реґулярно ходить. На конкурзі брала участь в категорії проза.

Кідьже *Духновичів Пряшів* є все підпорьований і пряшівсков організаціїов Матиці Словеньской, головно завдяки бывшому крайскому предсєдови організації і сучасному шефови Дому Матиці Словеньской в Пряшові Ладіславови Матіскови, журі могла уділити і Премію Дому Матиці Словеньской, котра была передана Браніславови Бандурічови з Основной школы в селі Убля, котрый так само выступив на конкурзі з прозов.

Петро Медвідь

petro@lem.fm



На фотографії горі тогорічна лавреатка – Радослава Яскова, фот. Теодозія Латтова.

Духновичів Пряшів був підпорений фінанчнов дотаційов із Уряду влады Словацькой републікы – програм Култура народностных меншын 2016 і Одбором школства Окресного уряду в Пряшові. Подію підпорили своїма дарунками про декламаторів і далшы організації – молоды.Русины, Руска Бурса і вже спомянута Матиця Словеньска. ●

Выставка Народный крой Русинів – на 80-ку Івана Чіжмаря

З нагоды округлого животного юбілею – 80 років Івана Чіжмаря, была 10-го юна 2016-го року в просторах Піддукляньского освітнього центра у Свіднику, за участи автора, пріматора міста Яна Голодняка, Олгы Глосіковой, директоркы СНМ – Музея русиньской культуры в Пряшові, Владиміра Противняка, секретаря Світової рады Русинів і многих участников, одкрыта интересна автентічна фотовыставка під назвов Народный край Русинів. На святочній вернісажі брала участь і Катарина Бабчакова, котра в мені генеральной директоркы Яны Кресаковой з Народного освітнього центра в Братіславі передала Іванови Чіжмарьови цінный документ – Честь Народного освітнього центра в Братіславі за довгорічну роботу в области досліджіня русиньского фолклору.



На фотографії Іван Чіжмар, фот. Анна Кузмякова.

Виставку творить 280 фотографій розмаїтих кроїв – од Шумяця, через Спіш аж по Ублю. Хто бы хотів видіти велику параду русиньського кройованого багатства, може навщівити Піддукляньський освітній центр у Свіднику до кінця юла того року. Потім буде споминана виставка передана до СНМ – Музея русиньської культури в Пряшові.

Коротко з біографії юбіланта

Наш знамий етнограф, музичний фолклориста і співак Іван Чіжмар народив ся 12-го юна 1936-го року у селі Суха в окресі Стрпков. Своє дітинство пережив з родічами, трьома братами і єднов сестров у селі Пстрина в свідницькім окресі. Уж як дітина любив співати і барз хотів грати на гусях. «На селі было звыком, же родічі на свадьбы і хрестины водили зо собов і свої діти. Ту єм ся заслухав до музики прімашів, контрашів і цімбалу, позерав єм їх спосіб і техніку граля. Як єм підріс, пробував єм грати на гребінь і на устну гармоніку. Отець, жебы успокоїв мій інтерес о музику, зробив мі гуслі з верьбо-

вого дерева. На них єм заграв свою першу співанку *А на меджі черешенька*. Пізніше мі родічі купили гуслі од цигана за фалат солонины і гуску. В 13-ох роках єм на тых гусях грав на першій свадьбі» – споминать на дітинство і свої першы контакты з русиньсков музиком І. Чіжмарь. О тім, же його інтерес не був лем таким короткым дітячим задумом, але досправды хотів знати вшытко о нашім фолклорі, музиці і співанках свідчіть і то, же в роках 1966–1971 екстерно штудовав етнографію і фолклорістику на філософічній факулті аж в Бйрні.

Хто бы з Русинів не знав або не чув співанку *Яворове листя* уж опадать, котру днесь знають грати нелем вшыткы русиньскы гудаци, але і многы іншы капелы і ансамблі, або співанку *Ей понід Маковіцю*. І. Чіжмарь уж од молодых років, як ходив грати на забавы і свадьбы частіше, зачав записовати людовы співанкы, жебы собі росшырив свій репертоар. Як співак успішно выступав на многых фолклорных фестівалах, награвали го в радіу, ходив на різны конкурзы, де так само мав великый успіх. Коротко повіджено – його пасія

ся стала і його професіов в активнім животі і в роботі у свідницькім музею (МУК). Из свого фаху написав многы монографічны работы, сценарі про фолклорны колектівы, розгласовы релациї, дискографії, абсолвовав многы концерты. Из своей етнографічной работы і досліджіня приготовив немало фотографічных виставок (1965–1996), награв многы фільмовы документи, котры днесь творять дорожочіне багатство Русинів на Словакії. Из його найновшых выдань споманьме книжку *Народне весіля Русинів* выходной Словакії (выдана в рамках Програму культура народностных меншын МК СР 2006 і фінанчній підпоры Карпаторусиньского общества США), *Колядки Русинів, Руснацох, Лемків* (выдала Світова рада Русинів у 2014-ім році).

З нагоды прекрасного юбілею дякуєме нашому юбілантові за дотеперішню роботу при збераню і пропагованю русиньского етнографічного багатства і желаме му, жебы ся го надале міцно тримало його властне кредо – «Народна співанка была і є про мене вічним жрідлом інспірації». ●

Мило нам заявити про єдну подію, котра неодола пройде на Лемковині. Тішыме ся тым більше, же можеме о тым поінформувати з той єдной прычыны – реактивация і поворот до традиції предків то річ свята.

В лемківськым селі Гладышів, на території Лемківської Едикаційной Загороды, т.є. на подвірци Дзюбинів, одбуде ся 2. липця/юлия т.р. І Лемківска Собітка. Хоц в наголовку являт ся чысло «єден», котре може вказувати же буде то перша собітка, то напевно не перша в Гладышові, а тым більше на Лемковині. Як бесідує організатор події Петро Дзюбина: «Наша собітка то лем реактивация того, што, по правді, проходило 40 років тому. По повороті части родин з выгнання, кождому цло ся до родинной лемківської атмосфери. І так, зачали ся нашы гладышівскы собітки, котры на тамтот час были бодай найбільшыма на Лемковині».

Гладышів, по роках поворотів на Лемковину, донес остає єдным з найбільшых чысленно центрів лемківської соспільности на рідній землі. В селі находят ся два храмы: православний – св. Йоана Крестителя, та грекокатолицкій – Вознесіня Госноднього. Як раз, перед шторічным святом в православній парохії одбывали ся гладышівскы собітки. В велию праздника св. Йоана сельска громада сходила ся, жебы спільні підтримати традицію.

«В Гладышові 40 років тому молодіж (в тым м.ін. мій няньо) організувала велику ватру на горі, де бавили ся при ній. [...] Відомо, кожда подія є добра, жебы дакус зыйти ся в своїх лемківскых климатах. З оповідань родичів знам, же, окрема популярных лемківскых пісен, в тот час присутны співали і типовы собітковы співанкы, котрых днес такой не знаме, але надію ся, же до нашой реактивации пару з них годны сме сой даяк припомнути» – додає П. Дзюбина.

З традицийом собіток вяже ся вельо звуків, котры все товаришыли того рода подіям. Собітки были уж знаны за римской імперії, виводят ся з поганьскых вірувань

«З оповідань родичів знам, же, окрема популярных лемківскых пісен, в тот час присутны співали і типовы собітковы співанкы, котрых днес такой не знаме, але надію ся, же до нашой реактивации пару з них годны сме сой даяк припомнути»



І Лемківська Собітка в Гладьшові! Реактивация

Севериян Косовскій
seweryjan@lem.fm

і забобонів, котры пак переняли першы християне. В Гладьшові, з причыны церковного праздника св. Йоана Крестителя і кермешу в місцевій парохії, собітка повинна одбыти ся в велию свята, але вельо молодежи жыє поза границями села, зато організаторам легше скликати тоту подію на предшу суботу (2.07).

Славянскы собітки в християнскых часах не были звязаны лем з датом пізнійшого церковного праздника св. Йоана (7. липця/юлія за григориянськым календарьом – 24. червця/юнія за юліянськым календарьом), котрий по приході християнства был введенний в околицях даты поганьского свята Йоана (Яна/Івана) Купала, празднуваного в сам долгоден (літне сонцестояня – найдолший ден рока), выпадаючий 20. або 21. червця/юнія. В вельох обшырях східной Европы (днешня Україна, Білорусь, Росія) собітки палили тіж в велиі інчых праздників – Зеленых Свят, або свв. ап. Петра і Павла. Очевидно, найшырше знана в тых державах є традиция йоановых собіток, котры, синхронізуючы в наших часах поганьскы і християнскы традиції, близше сут знаны як Купальска Ніч, або Ніч Йоана Купала.

Петро Дзюбина, звіданий о думку реактивации лемківскых собіток, доповіл: «Вертаючы до ідеї припомніня людям по сорокох роках о тій традиції – уж долший час глядал ем даке зачыпліня, [...] даку конкретну нагоду сотворити цикличну імпрезу, котра, надію ся, буде розвивала крыла з рока на рік і буде стігала нас Лемків до купы».

Як іде о дальшы пляны, звязаны з атракциями, котры могли бы ся явити на першій гладьшівській собітці, організаторы заявляють, же іщы вшытко в задуманю і кед лем дашто выникне, будут о тым інформувати на сайті той події на Фейсбуку. ●



« Цілоденний програм свята зачне о півдесятиї години дообіда грекокатолицьков святов літургіов у церьковнославянськیم языку в сельскім храмі, де будуть співати многы співацькы ґрупы, котры придуть выступати на фестівал »

Вшыткых Русинів запрашаеме до Біловежы

Анна Кузмякова
kuzmiakovaanna@gmail.com

Свято русиньскых будителів А. Духновіча і А. Павловіча є назва 36-го річника русиньского фолклорного фестівалу у селі Біловежа в Бардейовскім окресі, котрый буде проходити в неділю 26-го юна 2016-го року. Організаторами свята є село Біловежа на челі із старостом Петром Мікулом, інакше член Выконного wyboru Русиньской оброды на Словенську, председа ей Містной організації у Біловежі, активный русиньскый діятель, пропагатор і збератель малярського кумшту русиньскых авторів, Русиньска оброда на Словенську і Вышньошарішскый освітній центр у Бардейові.

Цілоденний програм свята зачне о півдесятиї години дообіда грекокатолицьков святов літургіов у церьковнославянськیم языку в сельскім храмі, де будуть співати многы співацькы ґрупы, котры придуть выступати на фестівал. По літургії, на дворі перед сельсков парохіов, де з ініціативы Окресной організації РОС на челі з ей бывшым председом Іваном Бандурічом была в 1995-ім році уміщена памятна табла русиньскым будителям Александрови Духновічови і Александрови Павловічови, котры у Біловежі жыли і діяли, будуть нашы люди споминати на тоты roky, через котры у селі проповідали, учили і діяли нашы визначны великаны – Духновіч і Павловіч.

Потім од фарьского уряду кройованым походом підуть вшыткы выступаючі гудаци і співаці, організаторы, гості і многы участници свята співаючі на сельскый амфітеатр, а то як жива пропаґація

і запрошіня на далшыї програм красного свята. На сцені амфітеатра, окрем домашніх діточок, школярів і Біловежанкы, выступлять колектівы і співацькы ґрупы – Барвінок із Камюнкы, Йо-зеф Мак із Баньской Быстріці, ґрупа Фатьови із Мукачева, Шамбрінці зо Шамброна, дуеты Л. Чушкова і М. Чівакова з Біловежы, І. і М. Карашовы з Камюнкы, Стефані Ковачова з Ортутовой, співацькы ґрупы Вінок із Шарішского Ястрабя і ґрупа Мелоді при Готеловій академії Я. Андращіка в Бардейові, а на завершіня красного свята выступить і наш професіональний колектів ПУЛС із Пряшова. Модераторьскым словом цілого програму свята буде провадити Штефан Гій, бывший артист Театру Александра Духновіча і родак з Біловежы. Частьов події буде выставка історічных фотоґрафій із села Біловежа і образів із русиньсков тематіков.

Подія реалізує ся із фінанчнов підпоров Уряду влады СР – програм Култура народностных меншын 2016 і Пряшівского самосправного краю. ●

В Вислоку будуть ярмакувати

« Окрем кермешу, на котрым придбати буде мож сой ріжны артистично-ремісничы выробы, на ярмаку будут проведены показы вытворюваня ручных выробів, будут варштаты, будут музичны выступы і, вкінци, спільна гостина. Спрібувати буде мож локальны специялы; хто буде мал дяку – буде міг погуляти, або посідити при



Під конец червця/юнія т.р. в чудовым місци Лемковини, в лемківській хыжы в Вислоку Великым буде проходила друга едиция Собіткового Ярмаку Артефактів Ручной Роботы.

Буде то нагода зачати вакаційний сезон вчас приємной спільной стрічы. Окрем кермешу, на котрым придбати буде мож сой ріжны артистично-ремісничы выробы, на ярмаку будут проведены показы вытворюваня ручных выробів, будут варштаты, будут музичны выступы і, вкінци, спільна гостина. Спрібувати буде мож локальны специялы; хто буде мал дяку – буде міг погуляти, або посідити при ватрі. За карпатську музичну опрау одповідал буде ансамбль *Гудацы*, а група *Доля* вкаже співочо-танцювальну обрядовіст Собітковой Ночы.

Організатором Ярмаку єст Хыжа над Вислоком та Стотаришыня Спераня Локальных Ініціятыв Команчы Волк. Єдным з медияльних патронів єст радийо ЛЕМ.фм.

Хыжа над Вислоком то приватна ініціятыва двоіх люди, Монікы і Пьотра, які лишыли для не все легкого і простого – сельского, містечке жытя. Рішыли одремонтувати

вынищену, дакус зруйнувану, більше як столітню лемківську хыжу і зрыхтувати єй для себе та для інчых. В іхній хыжы мож затримати ся на долший або коротший час, а газдове мают замірене, же хыжа мат быти – так покус уж єст – місцьом ріжных ініціятыв: од варштатів вырабляня вшыткого, што мож в хыжы схоснувати або зісти, по ярмакы, концерты, ачий літне кіно.

Ремонт хыжы, котрий фурт ся продолжат, стал ся для єй жытелів своерідным гоббі. Новы властителі заєдно пошырюют знаня про Лемків, іх давне жытя, традиції – так, жебы хыжа не лем своїм виглядом переполнена была лемківськым духом. В хыжы поставлено наново давний пец, а зовнішні стіны по ремонті одмалювано і прикрашено так, як колиси на Лемковині, особливо на східній Лемковині, в барнасто-білы пасы, з синіма одверями і біло малюваныма геометрично-рослинныма прикрасками на стінах. Єдным з постійных доматарів єст сивий кіт Фелек.

Ярмак в Хыжы над Вислоком одбуде ся 25. червця од 14.00 год.



На знімках Хыжа
над Вислоком,
фот. chatanadwislokiem.pl

Вислок то лемківське село, яке находить ся во східній часті Лемковини. Першы писаны джерела споминают о Віслоку в XIV ст. Село находить ся при єдным з найвисшых пасм Бескідів – Буковици, а декотры з його верхів то Кычера, Бердо, Гавайска, Буковиця, Убіч, Щіб, Камін, ци Ясенина. Археологы думают, же осадництво в тій обшыри сігат о вельо віків скорше. В місци, де стоїт церков (Нижній Вислок) мало быти давне городиско, а на Гавайській Горі мал стояти богатий замок.

Вислок был барз великым селом. Його хотар (разом – Нижнього і Выжнього Вислока) мал в 1931 р. коло 60 кв. км (хотар більшости лемківських сел в тым часі то коло парунадцет кв. км) і близько 2.800 жытелів (даны подля Й. Чайковській, *Studia nad łemkowszczyzną*, Санок 1999). Його жытелями были головні Лемкы, а в невеликій часті Полякы, Жыды і Цигане.

В меджевоєнным періоді в Вислоку были дві школы і дві церкви (по єдній в Ныжнім і Выжнім), мала жыдівска божниця, склеп, читальня Просвіты, почтова складниця, діяло товариство терезвости і товариство Сільській Господар, ведено тіж церковний хор.

На початку XX ст., по закінчынню I Світової Войны село стало ся осередком проукраїнського національного руху і разом з сусідніма селами, під ведіньом о. Пантелеймона Шпилькы і о. Михала Теслі, зорганізувано гын Вислоцко-Команчаньску Республику, котра 5. листопада/новембра 1918 р. зголосила акцес до новооснованой Західньоукраїнської Народной Республики. 27. січня 1919 р. В-КР перестала істнувати. В 1946 р. дві третини села переселено на Україну, а решту в 1947 р. выселено в рамках Акції Вісла на пільніч Польщы. ●

Много мілліонів

Богдан Гамбаль
gambal@lem.fm

« В опінії українізаційных діячів, Русины то лем носители старой назвы днешных Українців »»



Про границі Лемковини (або шырше – Карпатской Руси) вельох писало уж не раз. Придумували ріжны концепції такого іх окрисліня, жебы оддзеркалювали ріжны антропогеографічны, лексикографічны, музычны, політично-ідеологічны, ци чысто практичны (в припадку церковных адміністрацій) погляды. Коротко мож поділити пригаданы стремліня до такого позначыня границ землі Русинів, жебы была она заедно і велич, і можливі маціця. Коли была потреба, то значено ей гігантичном, а дазраз так мікро, жебы была уж доцяп незначуча і неможлива до достережыня.

Шырены українском науком мапы Лемковини обнимают не знатя чом і землі на схід од Сану, праві по Перемышль, а в некострых польскых выданнях значат Лемковину од Лабовы до Рыманова, однимаючы од ней Шляхтівску Русь, Замішанців і три русиньскы села при Мушыні, заселены «Утринами». Як дакотрому ся приснит, то мапа Лемковини зазначена ест в половині, лем тота по пільнічній стороні Карпат. Тоты, котры намагают ся значыти ей і на полудньовых землях роблят того двояко. Едны малюют половину з половины (од Острурні – по Лаборец), другы значат цілу половину, аж по Уж, не дальше! За Ужом, то самы знате, ситуацію даст ся іщы більше поkomplікувати і помішати, а тот хаос дати при тым поясняти місцевым дослідникам, прихыльникам ідеологічного детермінізму. Они радо поділят тоту еднотливу культурово обшыр, на взір Мікронезіі, на рахуваны в сотках островы, векшыном незаселены... Не заселены головно Русинами, бо другы нації заселяли тоту землю і перед князьом Самоном. Тото, же вшыткы выже описаны

землі і дідове вшыткых Русинів належали недавно до едной многонаційональной і нияк не унітарной державы, того не пишут. Тоты факты мали бы быти мікро-незначучыма.

Од науковців, котрых серію занимає історія нас інтєресуючых земель, не раз чул ем, же Карпатска Русь то периферийна, мало важна країна, котра не зазначыла ся надзвычайні ани в історії, ани не придала світу культурной спадковини ци повселюдного признаня талантивых своїх сынів і дівок. Не вадит тоту нияк тым самым дослідникам провести ціле жытє на досліджаню історії Лемковини, або хоц лем ей фрагментів, як в припадку детальных літописців православной ци грекокатоліцкой церкви за стисло окрислений історичний період. Тоты, котрых інтєресує лем русиньска культура, з особливим притиском на ей материяльны виды, тіж годны занимати ціле своє плодотворне наукове жытє лем згаданыма перифериями. Покровителька етнографічного музею в Торуні – Марія Знамеровска-Пруфєрова, през ціле своє долге жытє была детальном, найвызначнійшом в тій части світа дослідничком проблематикы традиційного рыболовлія. Лем ани она не зглубила вшыткых вопросів з той обшыри. Сама собі ограничыла заінтєресуваня лем до колячых рыболовных інструментів, гарпунів, гачыків, тризубців і рыбацкого кістя. Неприємне і чуже ей было każde едно гратя до іманя рыб на велику міру. Не любила занимати ся сітями, пастыями, жаками та вережками. Пасійонуваня ся тысячом деталів в місце великой єдиниці то можливий і оригінальний спосіб на зазнаня славы. На жаль, не каждый дослідник мікро-вопросів заслужыт си на таке доцініня як

чествувана професорка-етнографка з Торуня.

Моралізаторська подорожничка реляція французького письменника Сент-Екзюпері зове ся «Земля плянета люди». Смотриачы з высоты пільота аеропляну люде здавали ся авторови еднакы і подібны. Але од тых з далека і висока – подібных до Русинів – берут ся нараз дві, а невет три крайны опініі про автохтонів, заселяючых Карпатску Русь, в тым вірну ей дівку – Лемковину.

Перша то опція зерова, пошырювана за совітском і українізаційном ідеологіюм. Русинів, як нації, нее і николи не было. Вызнавці крайного «нулізму» голосят незаколочену ничым віру, же і в будучым Русинів не буде. Осторожны визнавці той теорії поясняють, што Русины місцями ся трафляють, лем як племя несвідоме, лишене тых прикмет, якы характеризуют інчых цивілізуваных – языка, історії і національной достоменности. Зато маюот они за дуже народного облечыня, малювных яец і співанок.

В опініі українізаційных діячів, Русины то лем носители старой назвы днешных Українців. Доведна з нима коло 100 років тому невелика част з них змінила свою «самоназву» і остала братами козацкого роду. Оставме тепер тот рант на ранті, то ест на голузи дерева, там де самы хотят сідити. Друга теорія, котра еднако рахуе з Русинами, засвідчат на право і ліво, што Лемкы то «гілка» (голузка) на стромі, в другій версії потічок до «великой української» рікы. Гостинного прихильника того погляду напомним ем, што никотра ріка, на цілий Карпатській Руси не плыне на схід, а вшыткы точат свої воды, або на пільніч до Балтійского Моря, або на полудне до Дунаю. Не повірил в представлену мном мапу Лемковины. Ідейо-графія фурт здае ся держати примат над географіюм. Одмінны до тых горі осуды давал І. Ф. Лемкін в «Історії Лемковины в пятьох частях». Тот рахувал, што во світі ест «много миллионон» Лемків, Русинів. Соглашу з його теоріюм можливого істнуваня каждого многочысла.

Тяжко ся в тым вшыткым вызнати неврпавному чытальникови. Кому вірити? Вызнавцям теорії гігантства, ци прихильникам мікротеорій?



Выходит, што найліпше на фоні інчых народів і сусідніх земель мож самому собі сотворити образ значыня (або меншецінности) землі, котру приняло ся звати Лемковином і люди, котры себе самых зовут Русинами. Швайцарію, отчызну вшыткых Швайцарів, мож мати за периферийну неуроджайну гірську землю, на котрій мож лем пасти коровы і ситити очы мальовничыма вундер-видами. Бо де тій країні в прошлым было міряти ся з габсбургскыма володарями чысленных націй половины Европы, ци корольом французской імперії, над котром николи не заходит сонце? Самых Швайцарів мож з той переспективы мати за невартаючых заінтересуваня, бо прецін іх єдином знаном заслугом было даруваня світовій культурі годин з зозульом і дакус сыра. Они ани не маюот єдного літературного языка, а біду, котрой зазнавали з діда-прадіда, побороли іманьом ся каждой хоц-якой роботы, наприклад професійных

швайцарів, то ест парібків од сторожуваня і отверяня чужых двери.

З пункту пізріня многоміліононовых націй, котры не доробили ся дотля ани єдного лавреата нобельской премії, то природне повідати, же вшыткы інчы нації сут меншецінны, малозначучы, або, в крайным догматичным припадку «нулізму» – неістнуючы. «Гілковости» другых доказуе ся найлегше через завлащыня, приспособліня і узнаня за своїх вызначных люди інчых націй. Лем ту уж рулетка, не знатя на кого ся трафит – мож з єдным геніюм мати приданых і много злочынців. Як поливають, то ся не одмавлят, бере палюнку з закуском. І Грузины доведна з Руставелім достали Сталіна. І Лемкы отримали Русенка лем в дуеті з комунізуючым Гунянком, а і Васильом Біляком на репету. Нее што фафрати, могло быти гірше. І дале не знам чом Андрий Варголь з Пітсбурга мал бы, за східніма любителями фантастики, быти українського походжыня, а такы ноблісты-великаны як народжена в Станіславові – Світлана Алексіевич, ци Грегор Шарпак родом з Дубровиці, уж ні. Великодушно Українці першу признали білоруском писменничком, другого французскым фізиком. Недовірки доднес не можут повірити, як то Австриякы знали успішні пересвідчыти цілий світ, же Гітлер был з походжыня Німцьом, а Людвіг ван Бетовен – Австрияком.

Богуміл Грабаль писал, што в його понятю Европа кінчыт ся там, де побудувана ест остатня австро-мадярска желізнична стація. Прото за Підволочысками уж інчий світ, хоц і желізниця дале веде і якысы стації сут побудуваны. Положений на краю Лемковины Березів то найчыстїйша Европа, хоц штрекы не здоляли потягнути, австро-мадярській вокзал стоїт. Свідчыт лем про европейску достоменніст березівской землі.

Наш Лемкін тото само писал. Знал, же творіня наційотворчых мітів ест рівно важне, як робліня досправдовой науки –

**На Карпатах і Бескідах
Русь ся формувала,
По Европі в ріжних місцях
Ся розпространяла...**

**На Бескідах і Карпатах
Русь ся народила
Пред Києвом на Моравах
Водом ся крестила.**

« Доведна з нима коло 100 років тому невелика част з них змінила свою «самоназву» і остала братами козацкого роду »

Треба лем фурт памятати про властивы пропорції. Лемкін – отец Полянський – был священником і русиньским патріотом, не был науковцѡм.



В польских, словацкых і українских підручниках історії про Русинів, Лемків і Карпатску Русь є тільки, што нич. Найбільше чудує, што тоты книжки пишут люде, котры подібно сут науковцями маючыма дотримувати принцип правды в наукових досліджынях. Подля мене, тот принцип на загал не дотримуют. Постійно пишут історичны книжки з таких позицій, як бы то світ обертал ся кругом іх пункту пізнія і нації котра платит.

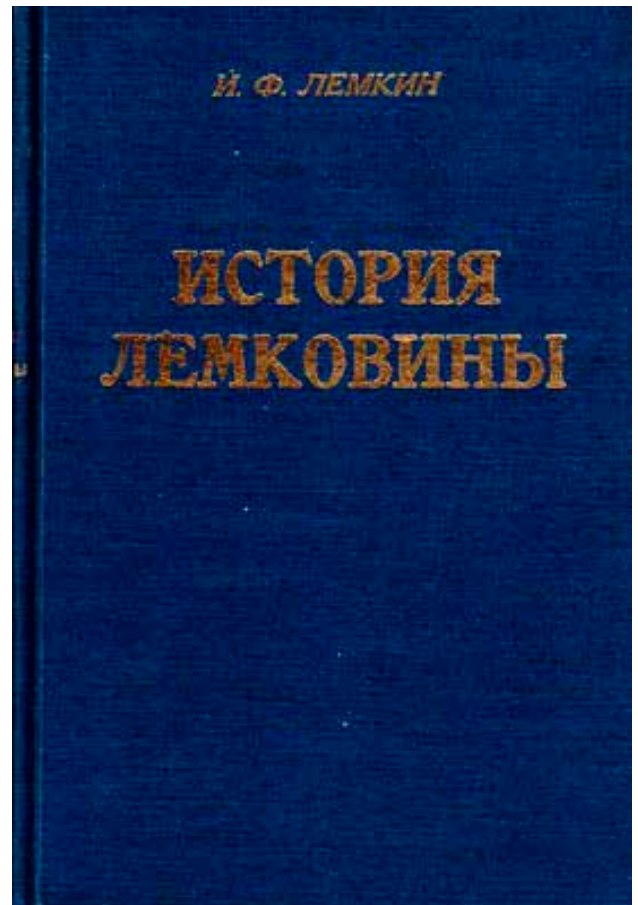
Вчас пражской конференції про Підкарпатску Русь в составі Чехословацкой Республики впал мі в руки український підручник, а точно – «Матеріялы до підручника для загальноосвітных шкіл про історію України для 10 і 11 клясы» під ред. Андрия Козицкого, выданы в 2013 р. издавництвом Астролябія во Львові. Ціла книжка єст богато ілюстрована і рахує си 206 сторін. Єй задача представити українську історію од 1914 до 2013 рока. Як 4. тему спілавторы пропонуют на 36 сторонах омовити цілу проблематику так званых «західньоукраїнских земель» за період од 1921 до 1939 рока. В тым: на 11 сторонах омавляют розвиток українского націоналістичного руху, на дальшых 9 сторонах – сотворіня ОУН і єй діяльніст, потім на 16 сторонах пишут про так звану «Карпатску Україну». Вшытко. През четверту част 10 клясы во вшыткых українских школах, в тым тых на Підкарпатській Русі, тырват возможна індоктринація. Каждый школяр мусит знати, же «західньоукраїнскы» землі были окупуваны Польщом, Румунійом і Чехословаційом, дале, што террористична і антидержавна діяльніст українских організацій єст звана заєдно «революційном». На «Закарпатю» згадує ся головно українофілів, в тым особливу увагу присвячают тартакови братів Климпушів з Великого Бычкова, а окрема пишут про неперерывне підтримуваня і фінансуваня Русинів Будапештом, Варшавом і Прагом, шестя же не Москвом і Магочійом. Карпатска Україна – сепаратистична, антидержавна і антирусиньска рухавка на піл дня омавляна єст найдолше. Про Пемонт нич, про українській Пемонт – цілий епос.

Ваньови – любительови руснацкых памяток – допишу, што Талергофом, Руском Народном Республиком Лемків во Фльоринці, ци Народныма Радами Русинів не славлят ся нияк, зато «українскы» части малярских комітатів Берез, Уг, Угоча, Мароморош, Земплин і Шаріш, в такій спосіб як они означены на етнографічній карті австрійской монархії Карля барона Черніга видят в составі Західньоукраїнской Народной Республики.

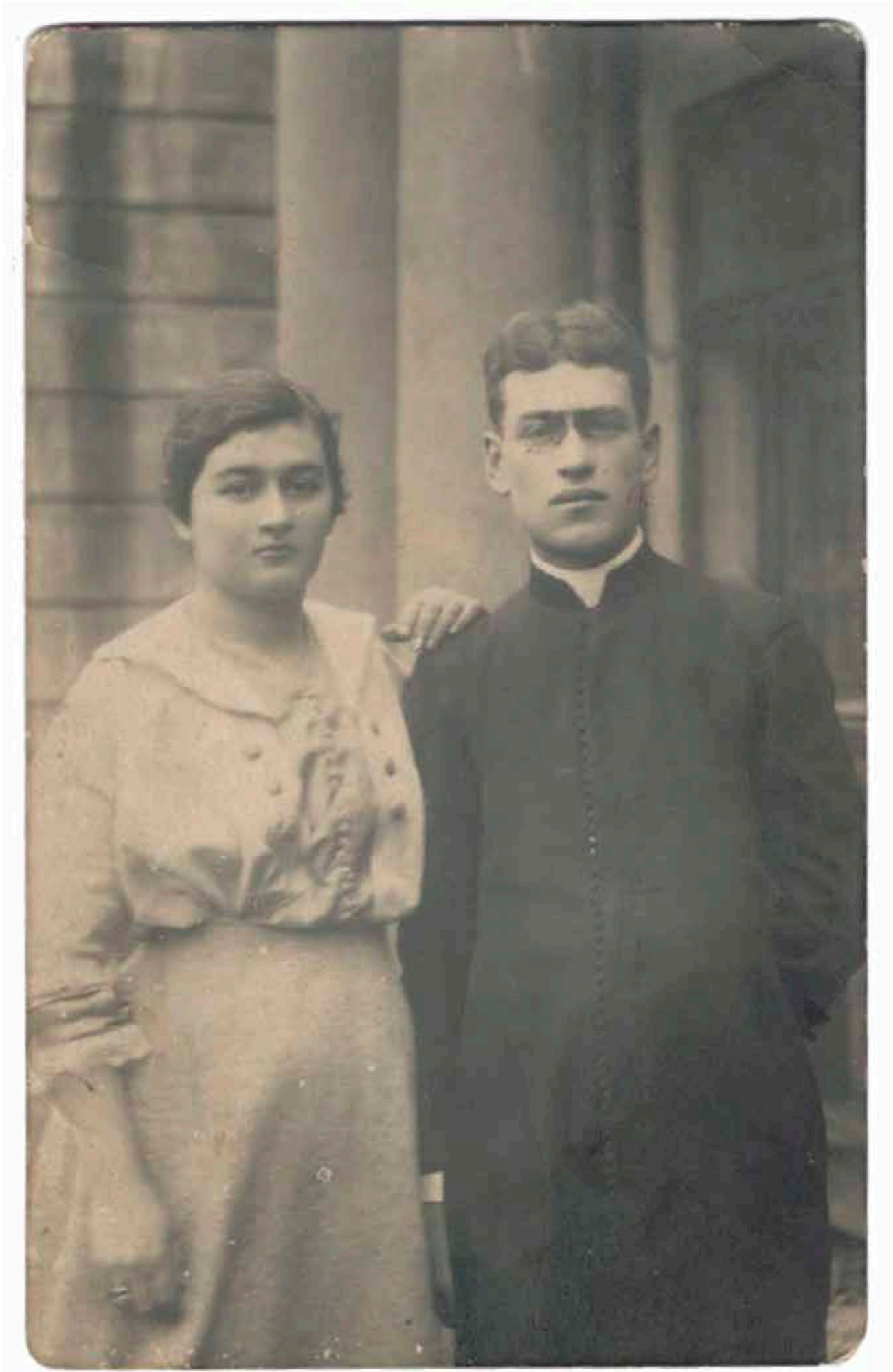
Не любил єм николи писати о справах і явисках, котрых неє. Не занимали мя спискы, обсеіі і уявы дослідників рахунків за выдумане експертами од чорной пропаганды мытя выгядів, ци спожытя газу в бурсяных неістнуючых пецах. Лем даколи треба написати ясно, што мінімалізація Русинів, Карпатской Руси і Лемковины, поминяня, або депреціяція

іх ролі і значыня має на цілі выключно асиміляцію, а до того і порушуваня русиньской достоменности. Але кому бы ся хотіло робити русиньску науку, жебы одвернути тренды? Учытелі в Польщы можут вчыти лемківску історію на лекціях русиньского языка, лем жебы мали русиньській підручник. Нашы історикы могли бы го написати, сотворити редакцію і выдати, лем кому хоче ся в таку політику бавити? «Нулистам» і антируснацкым негацияністам, скамараченым в коаліції, ся хоче, іщы ім за того платят, і позывають на крипто-лемківскы конференції, по котрых выдають обшырны книги, полны пропаганды.

Я выберам дорогу Лемкіна. Газдами сме на Лемковні... од Тячова... до Остурні... історія наша як Моравія стара, і што найважнійше... єст нас много мільіонов. •



На фотографії наголовка карта труда о. Йоана Полянського – Лемкіна – *История Лемковины в V частях*.



На знімці отец. Йоан Полянський (И.Ф. Лемкин) з женою, 1917 рік.

Небезпечна церьков

Церьков в животі народа мала все важну позицію. Як бісідують стары люди, найважнішы люди у селі то був поп і учитель, котрый так само був майже всядыль і дяком, і котрый перешов так само церьковнов освітов. Церьков так могла мати позитівны, а і негатівны впливы на народ. У Русинів то были головно священици, котры были будителями народа. По Першій світовій войні то были церьковны школы, котры робили русиньску освіту на наших селах і в містах на Підкарпатю ці Пряшівціні. Но так само в історії мож видіти і неблагы діяня церькви – наприклад період мадяризації, кідь на єпископскім стілці сидів як раз мадярон, або період українізації на Лемковині, кідь на русиньскы парафії пришли вихованці Львова, і могли бы сьме продовжовати.

Самособов, церьков поступно страчала вплив, або ліпше повіджено їй вплив на людей ся поступно зменшав. А то не лем дякуючі комуністічных

властей, котры забрали нашы державы, бо такы тренды видіти і в западных державах, котры поступно переходили на секуларізацію – одділіня церькви од державы. Но і наприк тому, церьков все якыйсь вплив на людей має. Плоды не так давной історії суть днесь ясны. Кідь Пряшівска грекокатолицька єпархія нараз перестала быти русиньсков церьков і зачала быти у Римі записована як церьков словацька, зачали ся людям тискати словацькы тлумачіня богослужінь. Проблем не є в тім, жебы службы были і в державнім языку. Проблем є в тім, же на многих місцях ся то робило насилно, люди то не хотіли, і днесь в селах, де священик хотів лем словацькы богослужіня, ефект є такый, же люди голосять ся ку Словакам. Нащастя, не были такы вшыткы і так доднесь маеме і словацькы і церьковнославянськы, докінця днесь уж і русиньскы богослужіня. Грекокатолицька Лемковина

« Самособов, церьков поступно страчала вплив, або ліпше повіджено їй вплив на людей ся поступно зменшав »

Генри Мотте, *Осада Ла-Рошели*, 1881,
джерело: вікіпедия.org .



якбач пропала навсе дякуючі тому, же є днесь частьов Української греко-католицької церкви із центром в Києві. Хоць днесь вже священик не є найважнішов особов в селі, векшый або меншый вплив на людей має церьков дондесь.

Зато є барз важнов справов то, же Мукачівська греко-католицька епархія дондесь всокотила ся мімо Української греко-католицької церкви і є окремов церьков *sui iuris*, у Римі записанов як церьков русиньска. Хоць ситуація в тій епархії не є идеална, і в ній суть проукраїнськи напрямы, іщі все там жьє і церьковнославянський язык, іщі все там може жыти і дух русинства, чого бы був барз скорый конець по приеднаню ся ку Києву. Навеце треба спомянути, же першый

єпіскоп по паді комуністичного режиму Іван Семедій був прорусиньской орьєнтації, што так само помогло на зачатку 90-ых років ХХ. столітя в руху возроджіня.

Ситуація міджі православныма Русинами на Підкарпатю є дакус іншака. Досправды мож повісти, же Русины мають на тій території векшого підпорьователя русиньских ідей серед православных. Тоты тримають церьковнославянський язык і неукраїнізують у своїх церьквах Русинів. Хоць на другім боці ани не роблять тлумачіня до русиньского языка, тоты робить як раз лем Греко-католицька церьков на Словакії. Бісіда є конкретно о православных приходах, котры належать Мукачівській православній епархії, по Другій світовій війні підпорядкованій

під Московський патріархат, перед тым належала під Сербію – значить єдиний православній церькви на Україні, котра діє як канонічна церьков.

Днесь Вєрховна рада України заголосовала за выголошіня, котрым жадають патріарху Константінопола, жебы уділив автокефалію (тым ей признав і за канонічну) Українській православній церькви Київского патріархату. Депутаты одкликують ся у выголошіню на російску агресію на выході України, з чім має быти повязано то, же векшына людей, подля тексту выголошіня, не хоче належати під Москву. Є над сонце ясніше, же то, же дотеперь не був вызнаний Київський патріархат як канонічний, є політичнов, а не теологічнов справов, бо українська церьков, яка належыть під Київ, не має у своїй теології ці у своїх богослужінях жадных блудів. Так само є ясне то, же Україні іде теперь о поступне цілкове вытиснутя Московской церькви за свої граніці, жебы Росія не мала вплив через церьков на людей. І дасть ся тому і зрозуміти як політичний стратегії. Но проблематика в собі про Русинів несе і велику небеспеку.

Так, як бы было барз небеспечне про Мукачівську греко-католицьку епархію перейти під Українську греко-католицьку церьков, так бы было барз небеспечне, кібы православны на Підкарпатю перешли, або мусили перейти на пожадавку державы, під Українську православну церьков Київского патріархату. Такы «новы порядкы» в єдній і другій церькви бы могли значіти зачаток тотального кінця. Могло бы то значіти то, што ся не подарило ани в періоді комунізма – цілкове поукраїнізованя Русинів на тых територіях через церьков. Не мам нич проти того, жебы церьковны штрктуры копіровали штрктуры державы – значить, жебы церьков не была підпорядкована іншій державі. Є то нормалне, і є то так в многих церьквах. Но в тім припаді бы Русины мали жадати гаранції того, же їх приходы не будуть центрами політичної українізації. Же собі будуть годны всокотити свое.

Церьков вже днесь не має такый вплив, як мала даколи. Но і так го іщі має. У народностных вопросах го може мати доста великий. Зато може быти великым вкладом до жывота народа, но і великов небеспеков. Як то скінчїть на Підкарпатю, днесь тяжко докажемо одгаднути. ●

20 ЧЕРВЦЯ. — Цілий ден цюрком ліє. Вночы з транспортом інтэрнуваных прыбыл о. Йоан Русиняк, парох Королевы Руской і інчы. Од прыбывшых довідали мы ся, же в віденьській клініці вмер учитель гімназіі на емеритурі Іван Черкавскій, втікач з Галичыны.

22 ЧЕРВЦЯ. — В 3. рейоні дают ліпше іджыня, аж і в час спеку орошуют землю. Зас прыбыло 45 люди – з ярославского і дрогобыцкога повітів. Спід карантанна выїзджат до Грацу єдна партія. В лагрі мож купити пустигальске пиво – по 30 гелерів за фляшку і конденсуване молоко в бляшанках.

21 ЧЕРВЦЯ. — З Америки приходят на руки Собина пінязі для Лемків. 150 люди одослано на карантанну. Одвиджую о. Дикого і о. Хомина. О. Русиняк преходит до 23. бараку. Ту служыт Службу, чытат молитвы пред і по іджыню о. Полянській. Тимчак вернул з Грацу аж о 9.00 ввечер. Отримал телеграм, згідні з котрым преносят го до Перемышля. Працаючы ся зо мном, лишыл мі каламарыкы червеного і зеленого атраменту.

23 ЧЕРВЦЯ. — Горячо. До пожаровой дружыны вербуют на силу і змушуют брати участ во вправах – в час спеку, до 6.00 пополудни; втічу зато до 6. бараку і стырчу гын до піл четвертой. Обовязкы Тимчака пренял судя Величковскій. Преслухуют Якова Вислоцкого, о. Гумецкого, о. Василя Дорика, о. Милянйча і інчых. Отця Милянйча засудили на дволітню вязницю. Днеска вмер Йосафат Крулевскій з Лішын, урядник «Лемковской Касы». Захворіл на тифус і лежал в ізолюваным бараку. Під впливом спеку, в горячковой пілсвідомости хтіл втечы з бараку. Вылетіл, вартовий жолнір окликнул го, але тот дале летіл. Товды варташ з одлеглости кількох кроків выстрілил до него і забил на місци. Так одышол тихій і одданий патріота.

300 робітників, котры мают іхати на работы по Австрії, ждуть на агента. Днеска выдають нам фізолу і кукурудзянку. В бараку, як все, єдны граюць в карты або в шахы. Другы варяць тею або зупу з власных запасів, а треті куряць папіросы і бесідуюць о дачым, або лем роздумуюць. Бл. іст кукурудзянку і запиваць кавом. Горнятко кавы коштує в лагрі 24 гелеры. Робітнікы прекопуюць землю за брамом. З Перемышля пришол транспорт – 50 люди.

101 РОКІВ ТОМУ в Талергофі...

24 ЧЕРВЦЯ. — Дві соткы люди ідут на цмынтір «Під Сосны» помолити ся за помершых; о. Кісілевскій служыт панихіду при участі хору. Старшых мужчын преносят до 19. бараку, а люди до 53 рока вербуют на «добровольців». Йосеферт преказує нам, же Кшижика взято воячыты, а його жену выпущено на вільницю.

25 ЧЕРВЦЯ. — Днеска ідеме купати ся. При выходках будуют новы бараки. Інтернуваных берут до войска.

26 ЧЕРВЦЯ. — Роблю список Лемків горлицкого повіту, котры підлігают войсковій повинности. Ввечер отримуєме зупу з комперями і капустом. Зас преселіня, з 6. бараку вшыткых до 20., а з 20. до 22. Чом так премітуют людми з бараку до бараку – невідомо. Оберлейтенант преслухує вшыткых тых, котры купували дуган в Дейтшера. Він пізняво взял ся за тоту справу, бо дуже важных свідків уж вышло з Талергофу. В бараку проводиме вельке чыщыня. Заборонено в цілым лагрі палити ввечер огні, світити лампы, певні обавляют ся летів неприятельских аероплянів. В нocy буря.

ТЕОФІЛЬ КУРИЛЛО

Дневник Лемка з Талергофу

(Лемківскій Річник 2004. з великоруского языка перевюл Петро Трохановскій)

Клюб деМоль і «Вершы верхам»

інтерв'ю з менеджером ансамблю
Михалом Кайди

Демко Трохановскій: Не перший раз мам чест гостити в нашій редакції Михала Кайди, основателя і менеджера ансамблю Клюб деМоль. Влони бесідували сме нажыво в радио лем.фм о тым, же ансамбль нагрыват свою наступну платню. А днес, з чым єс гу нам пришол, Михале?

Михал Кайди: Витама вшыткых любителів лем.фм. Я приходжу такой в тій же справі, лем уж зо свіжіцькым выданьом платні Клубу деМоль, котру сме назвали «Вершы верхам». Платня взріла світ кус понад два тыжні тому, зато сміло мож речы, же іщы горяча. Як видно в другій части наголовка – то музичний портрет Лемковины.

ДТ: Уж мі ся подабат тото сопоставліня слів. Чом, як раз, «Вершы верхам»? Одкале сте вязли тото названя?

МК: Найлегше буде тото зрозуміти

слухаючы пісню «Вершы верхам», од якої сме взяли наголовок цілої платні: бесідуй до гір вершом, а они ти вершом одречут, значыт – кед з пошаном підыйдеш до гір, то они оддадут ти о вельо більше, як бы-с міг ся сподіти.

ДТ: То барз поетицке...

МК: Гей, бо лемківскы тексты, котры чути в наших співанках, сут авторства Петра Мурянкы (подля моіх драфтів в польскым языку). Польскы пісні вышли спід мойого пера, окрем твору «Бесіда», котрий написала наша вокалистка, Моніка Ліс.

ДТ: Знаме уж, же на платни найдеме і польскы, і лемківскы авторскы пісні. Звідам о окладинку – она описана лем латиньскыма буквама. Чом неє там кірилиці?

МТ.: Гей, маш правду. Музичний портрет Лемковины хочеме попу-

ляризувати предовшыткым посеред польскых слухачів, а кірилиця была бы ту барером. Направляме ся на тых, котрым Лемковина єст мало знана, або доцяп незнана.

ДТ: В проєкті, названым колиси Клуб деМоль, мал єм нагоду брати участ пару років тому. Од тамтого моменту змінил ся кус склад ансамблю. Хто брал участ в награню вашой новой платні?

МК: На награня до ряшівского студия пришли актуальны члены ансамблю: Моніка Ліс (спів), Андрий Трохановскій (гушлі, спів), Ігор Трохановскій (акордеон, спів), Михал Кайди (тамбуріно, гуіро [латиноамериканькій перкусийний інструмент, ісп. güigo – ДТ]) і, гостинні, Клавдия Брісс на контрабасі. Автором музыкы являт ся Михал Кайди, значыт – я.

ДТ: Мушу звідати о самы творы. Они ріжнорідны не лем текстово,

але і музично. Спостерюю єм, же каждый з них вытягнений єст, як бы тото речы, з іншого мішка?

МТ: Так, бо Лемковина з єдного боку має смутну історію, але – з друго-го – каждоденну радїст, красу природы і богатство культуры. Мушу підкрислити, же не граме лемківской музыкы в традиційным понятю, бо з єдной страны Клюб деМоль єст мішаном польско-лемківском групом, а з другой – музыка і поезия інспіруваны сут культуром Лемковины, не будучы при тым ей точном копійом. Творы родили ся часом спонтанно на пробах, на котры єм іх приносил, а решта ішла уж своїм свобідным путьом. Авторами пригравок і аранжу сут брата Трохановскы, котры чудово зімали климат пропонуваных мною мьелодий.

ДТ: А поєдны творы?

МТ: Ок, о співанці «Вершы верхам» уж єм повіл. Не буду ішол за порядком, в якым вміщены сут на платни,

зато перейду до пісні «За хлібом». То емігрантска пісня, або ліпше речы – пісня емігрантів, котры ідут в світ глядати реченого хліба. На чужыні найдут роботу, хліб, збудуют дім. Лем іде мі не о тот дім, котрий розумію як рідну хыжу. То дім, што мат стіны, дах, двері і выгляды. То дім, котрий являт ся лем будинком, місцьом, до котрого приходит ся оддыхнути і выспати по роботі, але думкы його жытелів заєдно будут вертати до своей рідной хыжы.

ДТ: Співате тіж о Епифані Дровняку – Никыфорі.

МК: Гей. В музичным портреті Лемковины мусіл ся найти лемківскій артиста Дровняк, знаний шырше світу як Никыфор. Він же подля своей концепції інтерпретувал, описувал і малювал Лемковину – я портретую ей музыком.

ДТ: В Твоім малюваным музыком портреті своє місце нашол тіж збійник Андрий Савка. Што в ним таке

цікаве для музичного портретисты Лемковины?

МК: Знаш, напевно, Яношіка? То, як раз, Савка повинен быти барже знаний од словацкого збійника, бо діял посеред Русинів Лемковины і Пряшівской Руси на 80 років перед Яношіком, будучы його протообразом. Зрадила го фраїрка, был засуджений на смерт і повішений за ребро. Воювал против фєвдальному системови, што значыт, же был близко простых люди. Коханий через наїд, ненавидежний через панів. Ци видиш, же обі історіи ся сходят? Ј

ДТ: Но гей, аналогій вельо. А «Уцячий танец» – при ним мож погопкати.

МК: То весела співанка о тым, як уці бавили ся лучці. Тот твір барз ся надає на тото, жебы розкрутити публику і запросити до забавы. Така і была замірена ціль. Думам, же заграме го на михалівскій ватрі, а може поведе ся так втягнути цілу поляну ватрян, жебы потанцували, потуп-



кали, ачий бечали уцячым голосом в ритм той пісні. :)

ДТ: Га-га-га! Думам, же забавовий хараткер таких подій як Ватра тому прихильний. То тепер треба бы розгріту публику добити дальшым динамічным твором – «Дзвіночкы». Повідж нам дашто про нього.

МК: То пісна о хлопцю, котрого серце бє до єдного дівчате, котре заперте єст в высокым замку. Кус байкы, але і реальности, бо вшытко і так пояснят ся в двох послідніх стихах співанкы – ци фактично дівчатам іде лем о пінязі?

ДТ: Робит нам ся іронічні, зато звідам тепер о рефлексийны співанкы і їх зміст.

МК: Гей, маме і такы, што вказуют тяжку історію Лемковины, біду єй жителів, котрых не поминула смутна военна доля. Пісня «Долина Смерти» односит ся, по правді, до Дукляньского Перевалу і тяжкых боів вчас

I і II Світовой Войны, але то тіж военна історія цілой Лемковины. Наступством того сут розсіяны по лісах военны цмонтері. Лем же, чом вшыткы армії світа схотіли воювати як раз ту, на Лемковині? Ідте гет, найдте сой другы місця, жебы ся бити! Вартат спомнути, же, коли Моніка вчыла ся співати тоту пісню, фурт ся ій снила война... Тото певно найліпше оддає настроій твору, як і, зрештом, наступного – «Білет в єдну сторону». Нашы діды

достали такы білеты в 1947 році. А хто виділ другу част фільму «Акція Вісла» Андрия Копчы, напевно найде до нього однесія в тій співанці.

ДТ: «Білет в єдну сторону» – міцне окрисліня на трагедію выселіня. А «Скарб Лемковины»? О чым він єст?

МТ: В близкых і дальшых околицях Крениці сут такы села, котрых названя вказуют на деякы повязаня з золотом, або може на такы, што мі ся з ним покус шырше-узше

язуково асоціюют – Злоцке, Злотне, Солотвины [поль. Słotwiny – ДТ] і Златне на Словаціі. Може таляры державы мушыньскых єпископів били з руды, позыскуваной з даякых бескідскых копален? Але то не золото єст правдивым скарбом той землі, лем єй історія і культура.

ДТ: Крас повіджене. Кед сме уж при тым слові, што хочеш выповісти пісньом «Прекрасний тот Світ» («Piękny jest ten Świat»)?

МК: Час-од-часу приходят такы моменты, коли вшытко єст прекрасне, чудове, ачий ідеальне. Представ сой майвовий ден з самого рана – співы птахів, пахнячу свіжу булочку і аромат кавы. Такы момены треба доцінити, памятати і тішыти ся нима!

ДТ: Аж єм почул в гамбі смак той кавы і булочки... «Бесіда» – текст Монікы...

МК: ... Так, то авторскій текст Монікы, нашой вокалисткы, котрой історія



співаня в Клубі деМоль єст не до повірїня. Може не так само тото, же в з нами співат, але предовшыткым тото, же допіро деякій час по тым, коли зачала з нами музикувати, вказало ся, же мат лемківське корїня. «Бесїда» то філософічны передуманя Монїкы – бесїда з Богом, будуча єй першым твором в лемківськым языку, очывидно, по языковій коректі Андрия і Ігоря Трохановських.

ДТ: «Колысанка»?

МТ: Ту, радше, сам наголовок повідат о вшыткым, зато великых несподїванок не буде. То клясична колысанка, при писаню котрой взорувал єм ся типовом для лемківской поезїї темом, переплітаном сентенциями о надїях і болях, котры в Лемках сїдят – ту найдете дост простий текст з мїцным закінчыньом.

ДТ: Наконец, звїдам о іщы єден твір, котрий нам остал.

МК: Нашу платню «Вершы верхам» завершат пісня «Пращаня». То сповїд дітины, дївкы, котра ідучы до великого світа, лишат родинне гніздо, родичів, родину, рїдну хыжу – місце, в котрым ся выховала, дорастала, дозрївала. Дїтина пращат ся з родичами, дякуючы своїм близкым за тото, што од них достала. Такїй момент в жытї родичів не єст легкїй, бо хоц дїтина обїцює фурт вертати, одвиджати родичів, то одлітує зо свого гнізда, жебы заложыти своє.

ДТ: Смутно ся нам якоси зробило...

МК: Бо такє єст жытїя, стараєм ся о діти, хочємє їх як найліпше выховати, дати їм вшытко, што маме, а они і так ся нам «одплатят» тым, же выперхнут з нашого гнізда. Зато, жебы не пращати ся «Пращаньом», додам, же уж робимє над наступном платньом. Континуаційом проекту «Вершы верхам» будут «Танці душы». Першый был музичным портретом Лемковины, а його продолжыньом буде музичний опис дороги



до Лемковины Монїкы, нашой вокалисткы. Іщы пїлтора рока тому назад была пересвїдчена, же єст Польком, католичком. Пак, вказало ся, же має лемківське корїня по діді і в інтересуючий спосїб одкрыват свою незнану дотепер лемківскїст. Вшыткым заїнтересуваным хотїл єм подати наш фейсбуковий профїль (www.facebook.com/clubdemoll) та контактовий е-майль (Mychal.Kajdy@gmail.com), а Тобї подякувати за запрошыня провести інтервю. Но і іщы єдно – вшыткы нашы тексты можете найти на нашым фейсбуковим контї.

ДТ: Желам успїхів в розвиваню лемківской авторской творчосты, котрой маме так мало... Дякую сердечні за інтервю.

МК: І я дякую. ●

Клуб деМоль вчас Фестївалю Молода Лемковина 2015 р. (знімка на стр. 29, фот. Демко Новак) і вчас пробы (знімка на стр. 30, фот.: архїв ансамблю).

Події в найблизшым тыжні:

1 →

22.06.2016

«Корчма під зеленым стромом (Словацька рапсодія по русиньскы)» - песа ТАД



3 →

24.-26.06.2016

Фестиваль культуры і спорту Меджелабірці, 16.00 год.

То 54. річник Фестивалю Культуры і Спорту. Головным організатором події є місто Меджелабірці, а спілорганізатором – Русиньска Оброда на Словації. Подія є реалізувана в рамках підпоры Уряду Влады Словацкой Республікы – програм Культура національных меншын 2016, а і з дальшом підпором другых підметів.



22.-25.06.2016

VI Світовий Конгрес Польшоністів Катовиці

2 ↓

Тогорічний конгрес проходить під гаслом: *Польшоністика на початку XXI ст. Діагнозы. Концепції. Перспективы.* Конференційны выступліня зосереджати будут ся головні на проблемах звязаных з польскым языком, але буде пару панелів, які можут заінтересувати хоснувателів меншыновых языків, яким в Польщы являт ся лемківській язык.



UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

4

24.06.2016

Прогулька по Магурскым
Национальным Парку
Ольховец-Вільшня, 18.00 год.

В рамках організованого Магурскым Національним Парком циклю прогулок пн. «Гев і тепер», неолонга, 24. червця/юнія т.р., одбуде ся третя уж подія того рода. Тым разом охочых запрашат ся взяти участ в природничій прогульці путем з Ольхівця до неістнуючого уж русиньского села Вільшня. Початок од 18.00 год. на ольховецкым пристанку.



26.06.2016

Лемківській пікнік Ridge Road Park,
287 Ridge Rd, Hartsdale, New York
10530, 12.00 год.

Lemko Russalya Picnik то шторічна подія, котра проходить в околицях Русаль – Зелених Свят, а приходят на ню русиньскы жытелі східніх обшыри Зъєднаних Штатів Америки.



5

25.06.2016

Собітковий Ярмак Артефактів Ручной Роботы
Хыжа над Вислоком, Вислок Великій, 14.00 год.



6

26.06.2016

Свято русиньскых будителів
А. Духновича і А. Павловича
Біловежа, 09.30 год.



7

Скоропис

синьським «питанню» в Україні і в європейським контексті. Офіційна інформація НІСД не подає такой нич більше, напр. ци будут на округлым столі самы Русины? Кєд ніт, а так ся може конец-кінцьом стати, значыло бы оне, же стіл буде пілокруглий, тзн. буде мал два остры ранты. Не думам, жебы был то даякій проблем. В державі Інків аж до моменту, коли «освободили» іх Іспанці, не знали, што таке колесо, а давали сой раду з транспортом, зато думам, же і на Україні округлий стіл може быти пілокруглий. Іntenції сут важны, а не форма.



Демко Трохановскій

demko@lem.fm

Форма (а предовшыткым добра форма) єст необхідным елементом успіху і поважання людми на вшыткых спортовых змаганях, чемпіонатах і олімпіядах. Нашы східньославянськы братя, котры здоляли закваліфікувати ся до Евро 2016, не барз сут в формі, ани при добрій кондиції. Українцям доцяп змаганя не вышли, то значыт вышли – они вышли, як першы, котры з французськыма стадіонами мусят ся попрощати. Неє што плакати, бо іх одвічний ворог зо сходу – Росія, тіж планно сой дає раду на тогорічных змаганях. Тоты шансу іщы мают, жебы піти дальше, лем же кєд не єдно – то другє. Іх фаны за барз люблят свою сборну. Аж так, же сой забыли, же французскы корчмы то не Крым, де мож прити і повісти – то моє, заберам. Але дайме ім шансу. В Европі інчы принципы як на сході – вы заберете корчму, мы забереме вам мечы і выженеме з Евро 2016, як повіла УЕФА. І дотепер єст спокійно. Аж чудо, же даяка європейска інституція не повіла так при анексії Крыму. Може бы помогло?



Річниці одсвяткували, кобасы ся наїли, пиво выпили. Не знам, кому ся подабало, а кому ніт, але мі ся подабало, хоц на гуляш єм ся уж не дочекал. Мусіл быти добрий, кєд го уж для мене бракло. Зато кляганого сыра (званого тіж грудком) поїл єм досыта. Кобасы для ня старчыло, але іл єм єй без хліба, бо на хліб ся тяжко робит. Вшыткым заінтересуваным, што мож было іщы зісти на пікніку з нагоды 25-літя реактивації Общества Руска Бурса і 5-літя радия лем.фм, а хто не дочекал кінця, обіцью переслати подаване мені. Тым разом обышло ся без лосося, котрий декотрых не в ґарло, а в очы колол.



Не каждый мусит дочекати кінця даякой події. Так і єст з бойовыма видами спорту, напр. в кікбоксерській формулі К-1. Они ся кінчат і перед заміреним часом, але сут такы файтеры, што бою ани не зачнут, бо сой забудут выйти на рінґ. Уж лем за того, же Жану Малкріядо Круз вышол ся бити з Давидом Сверчыньським «Сверком» на суботній креницкій ґали К-1, треба му поґратулювати. Влони дістал в печінку од інчого лемківського файтера Павла Біщака і розложыл ся на дошках, зато не чудо, же кєд мал станути о пару місцяців до бою з Давидом Сверчыньським, допали го болести. Тым разом не лем вышол, але і діждак кінця, што скоро доцінили судьове, оголошуючы реміс. В тот спосіб, актуальний Медженародовий Чемпіон Словації в категорії до 81 кг в формулі К-1 – «Сверку», мінімально до наступного рока буде гордо носил чемпіоньскій пояс при карпатським медведю – гербі Русинів.



Русиньскій герб може ся в найблизший четвер явити на єдній конференції в Кыйові. Іщы не знам, в яким контексті, бо інформація о ній єст так мало інформаційна, же тяжко з того выйти. Конференція названа єст округлым столом, організувана єст основаним в 1992 році президентом України Національним Інститутом Стратегічных Досліджень (НІСД), а єй тема то «Русиньство в Україні: історія і проблеми сучасности». Запрошены участники, т.є представники органів державной власти і самоупрадів, аналітичных центрів, експерты, представники наукових єдиниц, аспіранты і журналісты, будут бесідувати о ру-

ЛЕМКО

ГАЗЕТА ДЛЯ НАРОДА.

здаваема на языкѣ, приближенномъ до лемковскаго говора.

Декотры мают веце як другы, а якоси їх нияк тото не тішыт. Газета для русиньского народа ч.2. за 1912 р. пояснят причину. Навет коли сива кобыла нам здохне, то ліпше як бы нам малюване яйце придали.

Зато тішме ся штоден тым, што маме. Бо все можеме мати більше (яец).

Гѣжъ потѣха.

Газда, котрый ужъ три роки былъ въ Америцѣ, спотыкать своего краяна, котрый што лемъ пришолъ зо старого краю. Звѣдуе ся, што тамъ въ його жены чути нового.

— Вшитко добрѣ, — гварить тотъ — лемъ ваша сива кобыла здохла.

— А веце што нового?

— Та веце ничъ такого нового. Ага, спалилася вамъ стодола. Але не грызтесея! Два разы емъ васъ засмутилъ, але третій разъ васъ потѣшу.

— Якажъ то потѣха буде?

— Якъ-емъ отѣзджалъ, то ваша баба такого хлопця породила, якъ малюване яйце.

ФАФРИНДЯ | СКОНФІСКУВАНЕ

Малюване яйце



WWW.LEM.IM

LEMON LIME